

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

ზაქარია ფალიაშვილის ხანალობის
ოპერისა და ბალეტის ხანალოში
აკადემიური თეატრი

პროგრამა

საბინა მანკ კულის
(იტალია)
გასტროლები

28, 31 მარტი 1998წ.

საბინა მამ კულის

(იტალია)

გასტროლები

28 მარტი

ჯუსეპე ვერდი

“რიგოლეტო”

ოპერა 4 მოქმედებად

ჯილდა ს. მამ კული

31 მარტი

ჯუსეპე ვერდი

“ტრავიატა”

ოპერა 3 მოქმედებად, 4 სურათად

ვიოლეტა ს. მამ კული

საბინა მამ კული

“რიგოლტო”

ოპერა 4 მოქმედებად

ლიბრეტო ფ.პავესი, ვ.პოუოს დრამის
„მეფე ერთობა“ მიხედვით

პრემიერა - 1851წ. 11 მარტი, ვენეცია
პირველი დადგმა თბილისში - 1853-54წწ. ხეზონი

მოქმედი პირნი და შემსრულებლები:

წილდა	ს. მაკ კულდი
პირიოზი	თ. გუბუშვილი
რიგოლტო	ქ. ბეზაძე
მაღალენა	ქ. პავლიაშვილი
საპარაშვილი	ბ. ასათიანი
წოვანა	ფ. ბოცინიძე
მონტაპონე	ბ. ნიკოლაიშვილი
მარკო	ბ. შვიტროვილი
ბროსა	თ. ხაბინაძე
ბრაზი	წამარანო
ბრაზი	წამარანო
პაპი	ა. კანკია

დირჟორი - თ.წაგარაძე

დამდგელი დირიჟორი - წანსულ კახიძე
დამდგელი რეჟისორი - ლეკა გვარამია
დამდგის ხელმძღვანელი - მიხეილ თუშანიშვილი
დამდგელი მხატვარი - ბიორბი ალექსი-მისხიშვილი
მთავარი ქორეოგრაფი - ბელა შარანაძე
ქორეოგრაფი - შალვა შარანაძე

კონცერტმაისტრები: ქეთევან ბეგაშვილი, ტატინა დუნიკო,
ლარეანა მახაშვილი, მარინა შუროვილი,
ვიქტორია ჩაპლინსკაია, მარინა ჰანიშვილი,
ბელა ცირლიაძე

საბინა მაკ კული დაიბადა 1965 წელს. მისი დებიუტი პროფესიონალურ სცენაზე შედგა ქალაქ სოლოტოს საოპერო თეატრში, სადაც მან შეასრულა მთავარი პარტია ბელინის ოპერაში „სომნაპულა“. წარმატებული დებიუტის შემდეგ, მან შეასრულა ელივიანა და დეზდემონას პარტიები როსინის ოპერა „იტალიელები ალფირში“ და ვერდის „ოტელლოში“, ხოლო ცოტა მოგვიანებით მთავარი პარტიები ბელინის ოპერებში „მონტეკუჩი და კაპულეტები“ და „პურიტანები“.

მის რეპერტუარშია ანა ბოლინის, მარია სტიუარტის, ლუკრეცია ბორჯიას პარტიები დონიკეტის იმავე სახელწოდების ოპერებში, მარგარიტა ჰუნის „ფაუსტში“, მიქაელა ბიზეს „კარმენში“, მიმი, მიუზეტა და ლიუ პუჩინის „ბოკემაში“ და „ტურანდოტში“ და სხვა.

მის უკანასკნელი დროის წარმატებად კრიტიკა თვლის ალისას პარტიას ვერდის ოპერა „ფალსტაფში“ და ვიოლეტას პარტიას „ტრაიკატაში“. შესრულებულს სოფიის ნაციონალური ოპერის საპრემიერო წარმოდგენაში.

საბინა მაკ კული აქტიურად თანაშრომლობს ისეთ ცნობილ ხმის ჩამწერ სტუდიებთან როგორც არის „დეკა“, „დენონი“, „აიკო“ და სხვა.

საბინა სხვადასხვა დროს წარმატებით გამოიღოა რომის, მილანის, პარიზის, მიუნხენის და სხვა საოპერო სცენებზე.

პირველი მოქმედება

მანტუის პერეოვის სასახლეში დიდი ღვინია. პერეოვი ერთობა, დროს ატარებს თავის კარისკაცებთან ერთად. იგი გრავუ ჩენანის ცილის ვარშივება, გრაფი ეჭვიანობს. სასახლის მასხარა რიგოლეტო ლვარძლიანად დასცინის მას და პერეოვს ურჩევს იზღამეზე მოიტაცოს გრაფის მეუღლე. აღმოუჩინებელი ჩენანა ფიცს დებს, რომ სამაგიეროს მოუზღავს რიგოლეტოს.

მოულოდნელად დარბაზში შემოიჭრება გრაფი მონტერონე, რომელიც პერეოვისგან ქალიშვილის დაბრუნებას მოითხოვს. რიგოლეტო მასაც მასხარად ივადებს. პერეოვის ტრანსეში გრაფს აპატიებენ. მონტერონე ქალიშვილის შეურაცხყოფისათვის საწინელი შურისძიებით ემუქრება პერეოვს, წველის რიგოლეტოს...

მეორე მოქმედება

მონტერონეს წველამ სიმშვიდე დაუკარგა რიგოლეტოს. გვიან ღამით დაძმობული გულით მიემართება იგი სახლისკენ. გზად მიმავალს კაცისმკვლელი, ბანდიტი სპარაფუნილე შეხვება, რომელიც გარკვეული საზღაურის ფასად თავის სამსახურს შესთავაზებს.

...რიგოლეტოს თავისი ერთადერთი ქალიშვილის-ჯილიდას ბედი აწუხებს. მოახლე ქალითან ერთად ჯილიდა ქალაქის ერთ მიწვებულ უბანში ცხოვრობს. პერეოვისა და მისი აღვირახსნილი კარისკაცების შიშით მამისაგან მას აკრძალული ქონდა ქალაქში გასვლა, მხოლოდ ეკლესიაში დადიოდა სალოცავად.

მარტო აქ ჯილიდას გვერდით გრძნობდა თავს ბედნიერად რიგოლეტო... მალე იგი ისევ მიღის სახლიდან და მოახლე ქალს მკაცრად უპირებს, თვალისწინებით გაუფრთხილდეს ჯილიდას.

მარტო დარჩენილი ქალიშვილი ოცნებათა ვაქცია. ეკლესიაში მან მას მშვენიერი ყმაწვილი კაცი, რომლის ხილამაზებმაც მოხიბლა იგი. ახლავს მასზე ფიქრობდა ჯილიდა... და აი, ის ჭბაუკი! გადაცემული პერეოვი სტუდენტის სახით მოეკვინა ჯილიდას. მოულოდნელმა შეხვედრამ შეართო ქალიშვილი, მაგრამ ახალგაზრდა „სტუდენტის“ მშურთავე სიყვარულმა და მარადიული ერთგულების ფიცმა თავბრუ დახვია გამოუდგელ გოგონას.

ისევ მარტო დარბა ჯილიდა, იგი კვლავ ოცნებას მიეცა... რიგოლეტოს სახლითან თავის თეინამ პერეოვის კარისკაცები. მათ ჯილიდა რიგოლეტოს სატრფო პეონიათ და მასხარაზე ჯავრის ამოხაგრულად მისი ვატაცება გადაუწყვეტიათ. ავი წინათგრძნობით შეპყრობილი რიგოლეტო უკან ბრუნდება. სინდელემი სასახლის კარისკაცებს წააწყდება. ეჭვის გასაფანტავად რიგოლეტოს არწმუნებენ, რომ გრაფინია ჩენანოს ვატაცებას აპირებენ, რომლის სასახლედ იქვე ახლოს იყო და დახმარებასაც კი სთხოვენ. რიგოლეტო თანახმდება... მაგრამ მალე შორიდან ჯილიდას ვფირილი მოესმის... რიგოლეტო ხვდება, რომ ჯილიდა ვაიტაცეს.

პერეოვი შფოთავს... უკვალოდ გაქრა მშვენიერი ქალიშვილი... ვილიამ მოიტაცა იგი. კარისკაცები პერეოვს გასარობად სიცილით უყვებიან წუხინდელ ამბავს, თუ როგორ დაეხმარა მათ რიგოლეტო თავისივე სატრფოს მოტაცებით. და აი, შემოჰყავთ კიდევ მოსახსნამი გახვეული ქალი... დიდებულია დანახვით შემკრალი ჯილიდა, როგორც კი თავის სატრფოს დაინახავს, მიხვენ ვარის. გახარებული და ბედნიერი მასთან შეხვედრით, თან მიჰყვება საყვარელ ადამიანს.

...მწუხარების დასაფარავად რიგოლეტო სიმღერით შემოდის იგი ჯილიდას დაეძებს. როგორც კი შეიტყობს, რომ ჯილიდა სასახლეშია, შექარის მოითხოვს მის დაბრუნებას, მაგრამ კარისკაცები ათურად ავღებენ არც მის შექარას და არც მის ხეყვნა-მუდარას.

მამის ხმაზე შემობრბის ჯილიდა... ახლა კი უკვე ყველაფერი იცის რიგოლეტომ. იგი ფიცს დებს, რომ სასტიკად იძიებს შურს ქალიშვილის შურჩხვისისათვის. შეხვედრამ მონტერონესთან, რომელიც სწორედ ამ დროს ვაკაცვლით დილეგემ დასაწყვედეად, სამაგიეროს გადახდის რწმენა უფრო განუმტკიცა რიგოლეტოს. თავისი სიყვარულის ერთგული ჯილიდა ემუდარება მამას, დაინდოს პერეოვი, მაგრამ ამაოდ...

მეოთხე მოქმედება

სპარაფუნილეს ბინა მდინარის უკვირედ ნაპირას დაუღია. უკუნი ქალიც. სახლის შესასვლელს უახლოვდებიან რიგოლეტო და ჯილიდა. მამამ ქალიშვილი განგებ მიიყვანა აქ, რათა მას თავისი თვალით ეხილა პერეოვის დღეღატი, რომელიც გადაცემული მოსულიფო სპარაფუნილეს დასთან, მადალენასთან შესახვედრად. ახლა კი ირწმუნა სატრფოს დღეღატი ჯილიდამ, მაგრამ ამან მისი სიყვარული როდი გააწუნა.

მამა ქალიშვილს ვერანაში აგზავნის - ვაეის ტანაცემლში გადაცემულმა ჯილიდამ ამ საღამოსვე უნდა დატოვოს მანტუა. რიგოლეტო კი დარწმუნას აპირებს, რომ საზღაური გადახალის სპარაფუნილეს პერეოვის მოკლისისათვის და მერე თავისივე ხელით გადაისროლოს საძულველი გვაში მდინარეში.

...ამოვარდა ქარიშხალი. მადალინა რომელსაც ძლიერ მოსწონს მოხდენილი ჭბაუკი, ეხვეყება მას, არ მოკლას იგი. დიდი ხეყვნა-მუდარის შემადგე სპარაფუნილე თანხმდება პერეოვის მაგიერად მოკლას ის, ვინც უმადამებელ პირული შემოაღებს კარს. ჯილიდამ ყველაფერი გაიგონა. იგი ხომ სატრფოს გადასარჩენად დაბრუნდა უკან... და ჯილიდა კარს აკაკუნებს...

ქარიშხალი ჩადა. სპარაფუნილემ რიგოლეტოს ტომარა გადასცა. სიხარულმა შეიპყრო რიგოლეტო - მან შური იძია!.. ისის იყო ტომარა მდინარეში უნდა გადაეხროლა, რომ უცებ ნაენობი სიმღერა შემოესმა: ეს პერეოვი მღეროდა. შემტრუნებულმა სასწრაფოდ გახსნა ტომარა და... შვილის უსიციცხლო ხეხული შეცინო...

"ტრაპიატა"

ოპერა 3 მოქმედებად, 4 სურათად

ა.დიუმა-შეილის დრამის „ქალი კამელებით“ მიხედვით

პრემიერა - 1853წ. 6 მარტი, ვენცია

პირველი დადგმა თბილისში - 1858წ. 30 ნოემბერი

მოქმედი პირონი და შემსრულმაქონნი:

პროდუცია	ხ. მაკ კული
ფალორა	ო. გუგულაშვილი
	ანონა მ. ლაპიძე
ალფორმი	ბ. ბაბაიძე
შემაჯობი	ბ. ბაბაიძე
ბახტრონი	ო. ასლანი
ბალონი	მ. შვიტროვი
მარტიხი	ლ. იმედაშვილი
მეოხი	შ. ჩაქვიძე

ცეკვები მონწილეობენ:

ო. ჩარკვიანი, ღ. ხოხაშვილი

ლიბრეტო - რ.ტატიძე

- დამდგმელი დირიჟორი - ირაკლი ზინაურაძე
- დამდგმელი რეჟისორი - ტატიანა გუგუშვილი
- დამდგმელი მხატვარი - შალვა ჩიქოვანი
- მთავარი ქორმისტერი - გელა შარვაშიძე
- ქორმისტერი - შალვა შარვაშიძე
- ქორეოგრაფი - იური ზარმაკი
- ბალეტის რეპეტიტორი - ნუშომია გუგუშვილი

პირველი მოქმედება
პირველი სურათი

კურტიზან ვიოლეტა გალერის სალონი მხიარული დროსტარება. ვიოლეტას მეგობრები და თავყვინისკელები მის გამოყვამთვლებას ზედმოხე. სტუმრთა შორის არის პროვინციადან პარიზში ახლად ჩამოსული ალფრედ ფერმონი. მას პირველი შეხვედრისთანავე შეუყვარდა ვიოლეტა. მისი გატაცება ვიოლეტასა და ირინას იწვევს დამსწრეთა შორის, სტუმრების თხოვნით ალფრედი მუღის. ვალის ხმაზე ყველა მეორე ოთახში გადის. ვიოლეტა უფრად თავი ეუღლე ივანე დარჩა. მასთან დარჩა ალფრედიც. ვატი სიყვარული გამოუტყვება ვიოლეტას, ეშუადარება მიატოვოს ეს „ხმაურანი“ ცხოვრება. მაგრამ ვიოლეტას ხუმრობაში გადააქვს ყველაფერი. იგი ალფრედს ყვავილს აძლევს და მეორე დღისათვის პავმას უნიშნავს.

მარტო დარჩენილი ვიოლეტა მღელვარედ იგონებს ალფრედთან სუბარს. ამ ფუქსაგატურ დროსტარებაში იგი პირველად შეხვდა ასეთ ფაქს ვრძობას და მის გულშიაც გაიღვიძა სასასუხი სიყვარულმა.

მეორე მოქმედება
მეორე სურათი

ვიოლეტამ და ალფრედმა დატოვეს პარიზი და ქალაქკრეთ განმარტოვდნენ. შეყვარებულთა ბედნიერება თითქოს უღრუბლო იყო, მაგრამ ალფრედმა ვიოლეტას მოახლე ანინასგან შეიტყო, რომ ვიოლეტა მალულად ყილის თავის ნივთებს. მიერნურის მიერ გაღებული მსხვერპლი შეტყუებული და შეწუხებული ალფრედი სასწრაფოდ პარიზს მიემგზავრება ფინანსური საქმეების მოსაგვარებლად.

...ვიოლეტა წერილებს ათვალერებს. წერილებს შორის მისი მეგობრის, ფლორა ბერუვას წერილიცაა - ფლორა მას შევლისზე ეპატივება. ვიოლეტამ გულგრილად გადასდო წერილი განზე.

შეშლის ალფრედის მამა - ვორე ფერმონი. იგი ვიოლეტას თავისი ვაჟის დაღუპვაში, თავისი ოჯახის შერცხვენაში სდებს ბრალს. ვიოლეტა შეაძრწუნა ბრალდება. მისი ერთადერთი სიხარული ალფრედის სიყვარული იყო. მას ხომ ისედაც დიდი ხნის სიცოცხლე არ ეწერა, უკურნებელი სტინ ყოველდღიურად ამოყვებდა მის სიცოცხლეს. სასოწარკვეთილი ქალი ფერმონის დაფინებული მოთხოვნის პასუხად გადაწყვეტს საკუთარი ბედნიერება მსხვერპლად შესწიროს სხვის სიხარულსა და ბედნიერებას... ვიოლეტა გამოსამშვიდებელ პარათს წერს სატრფოს.

ბრუნდება ალფრედი. ვიოლეტას ცრემლებმა ისიც ააღლევა, მაგრამ ქალმა არაფერი უთხრა თავის გადაწყვეტილებაზე... ვიოლეტას წასვლის შემდეგ ანინამ მისი წერილი გადასცა ალფრედს. წერილმა სასოწარკვეთილებაში ჩააგდო ალფრედი.

შემოღის ფერმონი. იგი შეილს სთხოვს დაუბრუნდეს მშობლიურ პროვანსს, ოჯახს... მაგრამ ალფრედი მას არც კი უხმენს. მან მაგიდაზე ფლორას წერილი შენიშნა და ამით საბოლოოდ გადაწყვიტა, რომ ვიოლეტამ

სამუდამოდ მიატოვა იგი. ეკვთი შეგვრობილი აღფრედი პარიზისკენ მისწრაფის „მოლადატეზე“ შურის საძიებლად.

მესამე სურათი

ფლორასთან დიდი წვეულებაა. ბანქოს მაგიდას სხვებიან ერთად აღფრედი უზის. ვილაქტა ბარონ დიუფლოთან ერთად შემოდის. მხარულად ხედება მათ ფლორა. მუკლისის ხალისიანი ხმაური ვილაქტას გულს არ ეკარება. იგი სამიზნად განიცდის სატრფის განმარებას. აღფრედი ბარონთან წიხვის საბაბს ეძებს. ამას კი შვიძლება დუღილი მოჰყვას... და ადუღეული ვილაქტა ცდილობს საფრთხე ააცილოს აღფრედს. მაგრამ აღფრედი საქვეყნოდ შურაყცხფის მას და ბანქოში მოგებულ ფულს ხაგეში შყყყრის, როგორც სეყყრულის საყყყურს.

მესამე მემორიალი

მეთოხე სურათი

ველასაგან მიტოვებული და მივიწყებული ვილაქტა სიცოცხლის უკანასკნელ წუთებს ითჱვის. ამაოდ ცდილობს ექიმი გრენვილი სრულის ნუგეშისცემას. ერთადერთი, რაც ვილაქტას კიდეც აკავშირებს სიცოცხლესთან, მოლაღინია - იმედი აღფრედთან შეხვედრისა.

აი აღფრედიც! მაგრამ ხანმოკლე აღმონდა ბედნიერება! დღიმა სიხარულმა აედამყოფს უკანასკნელი ბალაკ გამოაცალა. ახლა კი იგრძნო ცორე ეგრძონმა, რა შიძიე იყო მისი დანაშაული...

უკანასკნელი აღმფრება სოლისა, და ვილაქტა მიცეკლილითი უსულოდ ეცემა სატრფის მკლავებზე.

1847 წლის 15 აპრელს კავკასიის მოავრმარებლის გრაფ ვორცხოვის ძალისხმეით თბილისის ცენტრალურ მიუზიკულ სასოცელო ჩყყყრა ქრეხლისა და თყატრის მიწყყყლობას (არქიტყყტორი სკოლა), რომელიც 3 წლის შემდეგ დამოუკრდა 700 მყყყრებელზე გაანყყრებული თყატრი არქიტყყტორული გაფორმებით და შინაგანი მართულობით უმწყყყრეხი იყო მშინად არსებულ თყატრის შინის.

მისი გახანდა აღმონდა გრადიოხული ბალ-მასკარადი, რომელიც თბილისის მადლი საზოგადოება დაქყყრა.

პარიზში გამოქყყლმა "თუტყყტორიმა" 1851 წლის 25 თყატომბრის ნომრმა ორი გვერდი დარეოთ თბილისის თყატრის. მისმა ჯღინდ და მართვის ხელმორწყომოკვეყყდა დიდა სტატია და თყატრის შიდა ხედის ორი სურათი... ქალაქის ეს ერთადერთი თყატრი, რომლის ცენტრური მოლაინად მყატრანული სტალითაა გაფორმებული, უკლო წარმოადგენს ერთ-ერთი ყველაზე უფრო ელეგანტურ, მიხედუნად და წარმტყყ სათყატრი ნაგებობას, რისი აცწყყ ამდამინ შეუღლა"-წერდა სტატისის ავტორი.

ამყყ წლის გაზაფხულზე თბილისში მოწყველ იქნა თბილიური საოყრე დისი დილოტორი ბარბოტის ხელმძღყყნობით. იგი ხელდა 20 მსახობისაგან შედგებოდა. ხელმძღყყნობის პარობის მას სამს თვის მინტლზე უნდა დიდგა 12 საოყრე სექტყყლი.

1851 წლის 8 ნოემბრის სახეზომედი გახანდა მიყველი საოყრე სეზონი, ხოლო 9 ნოემბრის ნანყყყლი იქნა პირველი საოყრე სექტყყლი-ღორციტის ღრნია და ლამყყმორი.

"ღრნისა" შემდეგ დიდგა "ერნანი", "ჯემა და ვიერა", "ნობისა", "სევილიური დილაქი" და სხვა ოპერები. შესინაწიგას თყატრმა და საოყრე სექტყყლებმა თბილისში მიღლი საყყრეტი წარწყყ წინ თბილისი და მინტლზე სტატისტიკა ქალაქის დასამყყტებს.

აღმონდა იმედი, რომ ეყრასში შექმნილი ფრული დირექტორ ნაწარმოები შექმნიდ ერთი ამ ორი წლის შემდეგ უკვე თბილისის საოყრე სტატისტიკა იყენებდნენ.

1874 წლის 11 თყატომბრის თბილისის თყატრი ხანძარსაგან მოლაინად განადგურდა და მხოლოდ 22 წლის შემდეგ, 1896 წელს, ვოლოდის პრისივეტზე აიყო არქიტყყტორ ვ.მრეტრას მიერ დასრულტყყებული საოყრე თყატრის ახალი შყრება, რომელიც 1973 წლის ხანძრის შემდეგ დაედამირული ხანისათი არის რეკონსტრუქციებული.

ქართული ვროფული მუსიკალური ხელმრეების ნამადაღებებისა და შრდის ტყყმარობად გარდამტყყ ეტასად იქყა საში ოპერა, რომელიც 1919 წელს დიდგა თბილისის საოყრე თყატრის სყყნაზე:

- 5 თყატრეაღ - დარაფიშილის ოპერა "თყყლება შოთა რესოიყყელზე"
- 21 თყატრეაღ - ზეფალიაშილის ოპერა "აქესალმ და ვიერა"
- 11 დეკემბრის - ელიოდის კომიკური ოპერა "ქეთი და კობე"

მათგან ქართული მუსიკის კლასიკოსის ზაქარია ფელიაშილის ოპერებმა "აქესალმ და ვიერა" და "დაისი" (1923წ) პირველივე დიდგებლანდეც განსაღრეს ქართული საოყრე თყატრის ეფრეული სახე და მისი განვიოარების ფრულ ეტასზე წარმოადგენდნენ შემოქმედებითი ღრნის, სტალისა და მიმართულების მამყყნებელს. სწორედ მაშინ აღმონდნენ თაის განსაკორებულ თვისებებს ქართული სამშურებელი სკოლის საყყრეტი წარმოადგენელი: ვ.ხარაყვიშილი, ხანაშყვილი, ნ.ყუშიაშილი, დ.ანდელაძე, ა.პირაძე, დ.გამყყტლი, დ.მჭედლი, ბ.ყაკვიშილი, ნ.ხარაყვი, ნ.ყოშიაძე, დ.ღვრიობიძე, ნ.ნაყაძე და სხვები.

სწორედ ამ პარობებში გამოღინად იმედი გამოჩნილი დირიგორებისა და რეჟისორების შემოქმედებითი შესაღრულობები, როგორცეც იყენებდნენ იფელიაშილი, ე.მჭედლაძე, ა.წუწყყყყ, კამარაგნიშილი, ხანშეტლი.

30-იანი წლებიდან ქართული ოპერები გასცდა საქაროველის ფრელებს. ისინი იდგებოდა რუსეთში, უკრაინაში, სომხეთში, აზერბაყჯანში, პოლონეთში, გერ-ში, ბულგარეთში, ჩეხოსლოვაკიაში.

საქაროველის დიდი შეგობის პერმან ვედეკრდის ინიციატითი გერმანის ქალკ ზარმაროყყრის თყატრის სყყნაზე ქართული საღადამო ვედეკების მიერ განხორციელდა "აქესალმ და ვიერის", "დაისის" და "მინდას" დიდგებები.

1963 წლიდან თბილისის ოპერისა და ბალეტის თყატრი ატარებს აკადემიური თყატრის სახელს. მის სყყნაზე სხვადასხვა ღრნის დირდა ქაროველი კომპოზიტორების: შამიშყყაძის,

აპლანივიადის, რკაბიძეების, ოთაქიაქიშვილის, რღაღიძის, გკანჩელიის, ზკეკრძისა და სხვათა საბაჲრო ნაწარმოებები.

ცნობილი ქართველი რეჟისორების: მკვალაშვილის, ვტახლიაშვილის, მთუქანაშვილის, გორდონიას, გმოდვიას, რსტურუას, გამომწეილი თეატრალური მხატვრების: გკატაძის, გკინცხიას, გკრიხიას, სკირსილადის, ფღაბიაშვილის, ვკეკელიძის, სკიბულაძის, ვაკურავას, ვალექსი-შესხიშვილის, მმურგანიძის, შესანიშნავი დირიჟორების: ოღმობრიადის, ვფაღიაშვილის, დმირცხულავას, ზხურაძის და სხვათა მიერ შექმნილმა არაკომპიუტერულმა თეატრალურმა ხელოვნებმა დაიმკვიდრა თავისი ადგილი ქართული მუსიკალური ხელოვნების ისტორიაში.

ამ ტრადიციებზე აღიზარდა თეატრის შემოქმედებითი კოლექტივის არაერთი თაობა. თეატრი ამჟამად ისეთი გამომწეილი მომღერლებით, როგორებიც არიან ლკვიციანი, მამარაშვილი, ცტატაშვილი, მკარსაშვილი, ზანჯაფარიძე, ნანდლუაძე, ზსოტკილაძე. ეს ხსენებები კარგად არის ცნობილი სხვა ქვეყნების საბაჲრო მუსიკის მოყვარულთათვის.

დღეს თბილისისა და მსოფლიოს საბაჲრო თეატრების ხეცნებზე მღერაან სხვადასხვა საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატები: კბურჭულაძე, ვ.მღვიან, ლთა-ნელიშვილი, ნკამბეგელი, თგუგუშვილი, ნკლენაძე, ვკვიციანი, იალონეკაშვილი, ლკალმახელიძე, ვკვარცხელია და სხვები.

1982 წლიდან თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელა გამომწეილი ქართველი დირიჟორი ვანსუდ კახიძე. სწორედ მის ხსულთან არის დაკავშირებული თეატრის ტრადიციული გასტროლები მოსკოვში (1984წ.), გერმანიაში (1990წ.) და იტალიაში (1991წ.).

ათეული წლების მანძილზე თეატრის საბაჲტრო დასს სთავეში ეღვა თანა-შეღვრევის უღღები მოცეკვავე ვახტანგ ჭაბუკიანი. მის მიერ დაღღებული სექტაკლები: კკერის „ღღაურენისა“, აპლანივიადის „მოთების გული“, მინკულის „პაი-იღღრა“ და ამჟამაგარაანის „ოტელი“ მსოფლიო საბაჲტრო ხელოვნების საგან-ბურში შეღდა.

ქართულ საბაჲტრო ხელოვნებას ხსული ვაუთკევი: ლკვარამაძემ, იაღღეკიძემ, ვწინანაძემ, მბაუერმა, ვკახუციანიმა, იკვანდირმა, ლმთიანიშვილმა, ზკაკალაშვილმა, ზმონაგარდისაშვილმა, თსანანაძემ, რამაღღაშვილმა, ვკუნაშვილმა და სხვებმა.

ქართული საბაჲტრო სკოლის აღზრდილები არიან სექვეწოდ ცნობილი მოცეკვავეები ნანანიაშვილი, ანორაძე, ი.ხეღენსკი.

დღეს თეატრის სცენაზე წარმატებით გამოღდან ახალი თაობის წარმომადღღენ-ლები ლკანდელაძე, კმეუხაშვილი, მზურანშვილი, ლმახტაძე, ვკეზიციანი, ისორიკონი, ვკიციანიშვილი, დხოზაშვილი და სხვები.

80-იან წლებში შეიქმნა ისეთი მნიშვნელოვანი საბაჲტრო ნაწარმოებები რო-გორიცაა მღღაგროვსკის მიერ ვანზორცილებული ვერშინი-ოძედის „პორგი და ბესი“ და ვალექსიძის მიერ დაღღებული რკაბიძეების „მღღეა“ და ვკახიძის „პორბაღღები“.

თეატრის საბაჲტრო დასმა მისი ხელმძღვანელის ვიორგი აღღეკიძის ძალის-ხმეით არა მხოლოდ ვაუღლო შემოქმეღდათვის უმაღმეს წლებს, არამედ სწორედ მაშინ, 1989-94 წლებში შეტლო ვანზორცილებსა ისეთი დაღღებები, როგორიც იყო „კოლუშიღდან ბროღღევიღღე“, „შეკსერუნა“, „სიმფონიური ცეკვები“ და ამას-თან ვრბოდ წარმატებით ჩაეატრებთა თეატრის საბაჲტრო დასის გასტროლები სარუნგეოში, სპერმეოში, ეკსანეოში, მალტაზე, იტალიაში და წარმატებით გამოხსოფო ვენეზუელის სერთაშორისო ფესტივალზე.

